

مقایسه راندمان بیولوژیکی کاه برنج و کلزا در تولید قارچ صدفی

احمد نوروزی نوده، غلامعلی پیوست

گروه علوم باگبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه گیلان، رشت

هر ساله هزاران تن مواد زائد کشاورزی در ایران سوزانده و یا دور ریخته می‌شود. صنعت تولید قارچ صدفی روش مناسبی جهت تبدیل مستقیم کاه و کلش به منبع پروتئین برای تغذیه بشر است. به منظور دستیابی به بستری مناسب برای تولید قارچ صدفی، مقایسه‌ای بین نسبت‌های مختلف کاه و کلش برنج و کلزا در قالب یک طرح کامل تصادفی با ۵ تیمار (کاه خالص برنج، کاه خالص کلزا، ۵۰٪ کاه برنج + ۵۰٪ کاه کلزا، ۲۵٪ کاه برنج + ۷۵٪ کاه کلزا و ۷۵٪ کاه برنج + ۲۵٪ کاه کلزا) و ۳ تکرار در سال ۱۳۸۵ در دانشکده کشاورزی دانشگاه گیلان انجام شد. نتایج نشان داد که تیمارهای خالص کلزا و ۲۰٪ کاه برنج + ۷۵٪ کاه کلزا دارای بالاترین راندمان بیولوژیکی به ترتیب به میزان ۸۲۷/۳ و ۸۲۶/۱ گرم وزن تر قارچ در کیلوگرم کاه خشک و کمترین مربوط به تیمار خالص برنج به میزان ۷۵۵/۵ گرم وزن تر قارچ در کیلوگرم کاه خشک بوده است. بیشترین مقدار پروتئین مربوط به تیمارهای خالص کلزا، ۲۵٪ کاه برنج + ۷۵٪ کاه کلزا و ۵۰٪ کاه برنج + ۵۰٪ کاه کلزا به ترتیب به میزان ۱۹/۹، ۲۱/۶ و ۱۹/۵ گرم در ۱۰۰ گرم ماده خشک و کمترین مقدار پروتئین مربوط به تیمار کاه برنج خالص به میزان ۱۵/۵ گرم در ۱۰۰ گرم ماده خشک بوده است. بیشترین مقدار عملکرد و پیشرسی، سفیدشدگی و پینه-زایی نیز مربوط به تیمارهای کلزای خالص و تیمار ۲۵٪ کاه برنج + ۷۵٪ کاه کلزا بودند که تفاوت معنی‌داری با سایر تیمارها در سطح ۱ و ۵٪ داشتند. مقدار ماده خشک و میزان رطوبت قارچ در هیچ یک از تیمارها معنی‌دار نشد.